

Hystock waterstofopslag project in Zuidwending

Informatieavonden 20 en 24 maart

Belangrijkste effecten zoals besproken in de Milieueffectrapportage

Agenda

---

1. Welkom
  2. Doel van informatieavond
  3. Waar staan we in vergunningenproces?
  4. Hoe past HyStock in de ontwikkeling van het gebied?
  5. Wat is een milieueffectrapportage?
  6. Toelichting op de belangrijkste elementen in de MER
    - Break-out zaal 1: Hinder en Externe veiligheid
    - Break-out zaal 2: Bodembeweging
  7. Informatiemarkt en ruimte voor dialoog
-

Doel van vandaag

- Nobian en EnergyStock (Gasunie) hebben grote stappen gezet om waterstofopslag in Zuidwending te realiseren.
  - We streven naar proactieve en transparante communicatie en participatie richting omwonenden en bevoegd gezag.
  - Eind maart komt de Milieueffectrapportage (MER) in het publiek domein.
  - Deze avond geeft een doorkijk naar:
    - Hoofdconclusies van de MER;
    - Het Voorkeursalternatief (VKA);
    - Mondelinge feedback van de Commissie mer.
-

Waar staan we in het vergunningenproces?

- Evaluatieboringen gaan van start in april 2025.
- RoyalHaskoningDHV heeft de milieueffecten in kaart gebracht, met inbreng van vele specialisten. De *Notitie Reikwijdte en Detailniveau* beschrijft welke milieuaspecten relevant zijn voor de besluitvorming voor het HyStock project.
- De Commissie mer is compleet onafhankelijk en beoordeelt of de MER compleet is en/of aanvulling behoeft.
- Op 26 maart 2025 publiceert Commissie mer haar bevindingen op hun [website](#) (*verwacht*).
- Ministerie van KGG legt VKA en de MER ter inzage op 28 maart 2025 en organiseert op 17 april 2025 zelf een formele inloopavond.
- Terinzagelegging VKA en MER loopt tot 8 mei 2025.

Hoe past Hystock in de ontwikkeling van het gebied?

- De MER beoordeelt HyStock als 4 cavernes voor zoutwinning en waterstofopslag, maar ook cumulatief in samenhang met bestaande activiteiten en sommige toekomstplannen.

Geen onderdeel HyStock MER, maar parallelle ontwikkeling:

- Rijk, provincie, gemeentes en waterschap zijn gestart met gesprekken voor een integrale gebiedsvisie op lange termijn.
- Doel is om in kaart te brengen wat de toekomst brengt voor het gebied in de driehoek Zuidwending/ Ommelanderswijk/ Heeresmeer.
- Onderwerpen die kunnen worden besproken zijn o.a. industrie, landbouw, woningbouw, recreatie en leefbaarheid.

Wat is een Milieueffectrapportage?

- Beoordeling van een project voor de effecten op het milieu.
- Opgesteld door adviesbureau RHDHV in samenwerking met de initiatiefnemers - met strakke richtlijnen.
- De MER beoordeelt (in lijn met wet en regelgeving) wat de effecten van het Hystock project zijn in vergelijking met de referentie situatie.
- Onafhankelijk beoordeeld en getoetst door de Commissie mer, bemand met externe vakspecialisten.
- De Commissie mer adviseert het bevoegd gezag – in dit geval het Ministerie van Klimaat en Groene Groei (KGG).
- Op basis van dit advies neemt het bevoegd gezag een besluit.

Dit is niet de eerste Milieueffectrapportage

- In 2004 oordeelde de Commissie mer positief over de plannen om de EnergyStock aardgasbuffer aan te leggen.
- Destijds was door Akzo Nobel, Gasunie en Nuon al voorzien in 2 bovengrondse aardgasinstallaties met 10 cavernes voor opslag.
- Ook toen waren bodembeweging, externe veiligheid en waterhuishouding de hoofdonderwerpen.
- Sinds 2011 is de aardgasopslag (EnergyStock) operationeel en werkt binnen de toen gestelde randvoorwaarden.
- Eerste milieueffectrapportage aardgasbuffer te vinden via: <https://www.commissiemer.nl/docs/mer/p13/p1390/a1390ts.pdf>

Ondergrondse aardgasbuffer Zuidwending

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

11 november 2004 / rapportnummer 1390-126

Welke aspecten zijn beschreven in deze MER in 2024/2025?

- Bodembeweging
  - Externe veiligheid
  - Hinder (verkeer, licht, geluid etc.)
  - Natuur en ecologie
  - Archeologie
  - Grondwater en hydrologie
  - Klimaatverandering
  - Ruimte en omgeving
  - Energieverbruik
  - Hulp en afvalstoffen
  - Gezondheid
-
- EN – het voorkeursalternatief - VKA

Concept advies van de Commissie mer

- Bevestiging dat besloten is tot de aanleg van het waterstofnetwerk Nederland en dat opslag daarvan een essentieel deel is
- Steun voor het voorkeursalternatief (VKA): waterstofopslag in Zuidwending
- Een aantal vragen om verheldering/verdieping:
  - Versneld logen en invloed daarvan op bodembeweging;
  - Invloed van kortcyclische operatie.
- Verzoek om een aantal effecten beter/anders te beschrijven (explosieveiligheid, kleine lekkages, hydrologie/landgebruik etc)
- Een update van de MER documentatie zal deze commentaren verwerken

Perspectief van de initiatiefnemers

- Het Voorkeursalternatief (VKA) geeft aan dat voor een tijdige energietransitie een waterstofopslag in Zuidwending nodig is.
- Het Hystock MER demonstreert dat we een ontwerp hebben met beperkte en aanvaardbare milieueffecten.
- We zijn ons bewust van de impact en doen alles wat we kunnen om overlast te beperken.
- We blijven in volle transparantie communiceren, in goede participatie met omgeving en bevoegd gezag.

Pad voorwaarts

Voorlopige datum	Activiteit
20 en 24 maart	Informeel bewoners bijpraat avonden – milieu-effecten
26 maart	Commissie mer concept-advies verwacht
27 maart	Start terinzagelegging van VKA en concept MER
Q2-Q4	Civiel werk evaluatieboringen; start boringen in Q4
April 2025 t/m 2026	Omgevingsvergunningen, Opslagplan en andere Projectbesluiten beoordeling (KGG, SODM, TNO etc).
2026	Definitieve projectbesluiten ter inzage voor zienswijzen en besluitvorming.

Break-outs

Ronde 1 (start 20:00)

Groen: Zaal 1 *Hinder en Veiligheid*

Blaauw: Zaal 2 *Bodemdaling*

Pauze

Ronde 2 (start 21:00)

Groen: Zaal 2 *Bodemdaling*

Blaauw: Zaal 1 *Hinder en Veiligheid*

Belangrijkste effecten uit de Milieueffectrapportage

- Bodembeweging en impact op omgeving
- Externe veiligheid
- Hinder (aanleg en operationele fase)
- Natuur en luchtkwaliteit

- Alle andere milieueffecten zijn grotendeels neutraal:
  - Archeologie
  - Grondwater
  - Klimaatverandering
  - Ruimte en omgeving
  - Energieverbruik
  - Hulp en afvalstoffen
  - Gezondheid

Externe veiligheid

- Huidige veiligheidszone voorzag al wel in grotere aardgas compressie, nog niet in nieuwe cavernes.
- Nieuwe plaatsgebonden risico PR 10^{-06} en 10^{-05} contouren vallen buiten de terreingrens.
- Binnen deze contouren vallen geen (zeer) kwetsbare gebouwen of locaties. (Ook binnen 10^{-08} contouren niet!)
- Duidelijk is dat de veiligheidszone (op basis van de 10^{-06} contour) toeneemt ten opzichte van de vastgestelde veiligheidszone in het omgevingsplan.
- Om HyStock mogelijk te maken vraagt dit om een wijziging van het omgevingsplan. Dit gebeurt middels het projectbesluit voor HyStock.

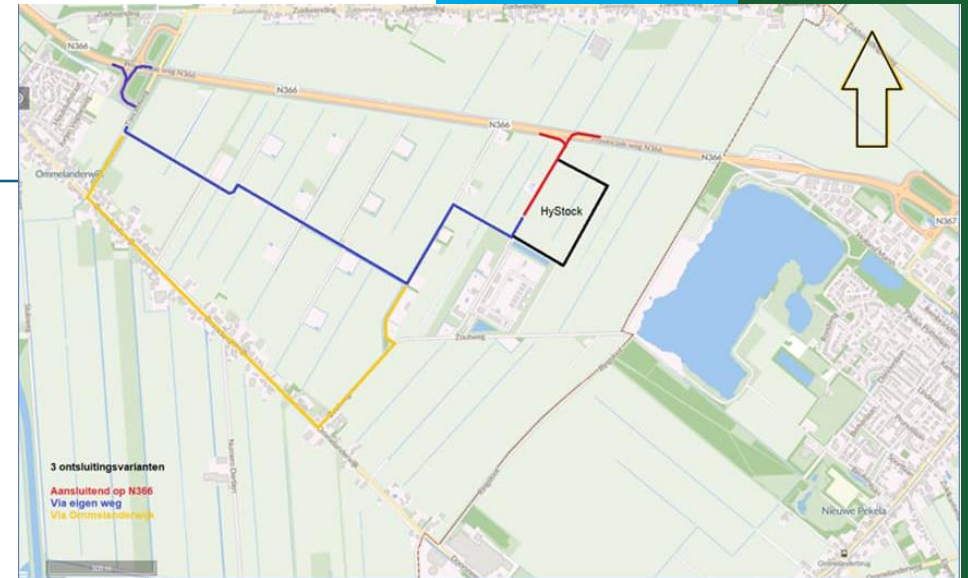
Figuur 7-33: Uitsnede omgevingsplan Veendam met blauwe veiligheidszone.

Figuur 7-34: Berekend plaatsgebonden risico voor HyStock

Verkeershinder

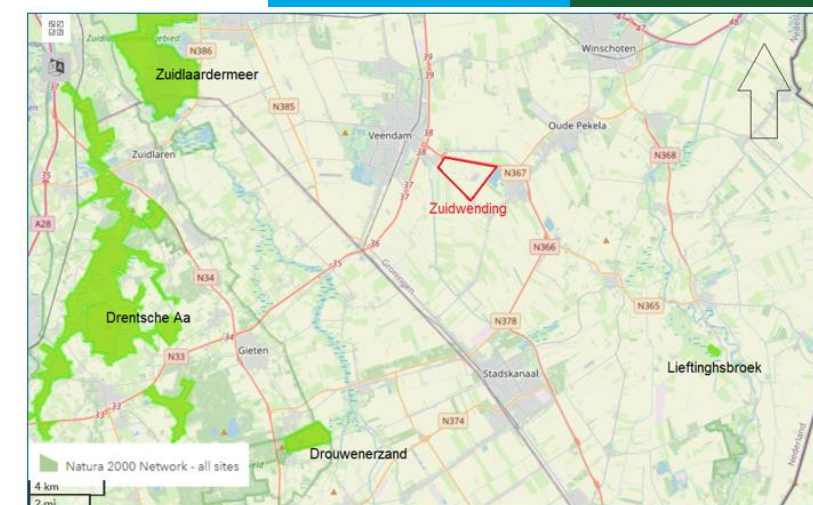
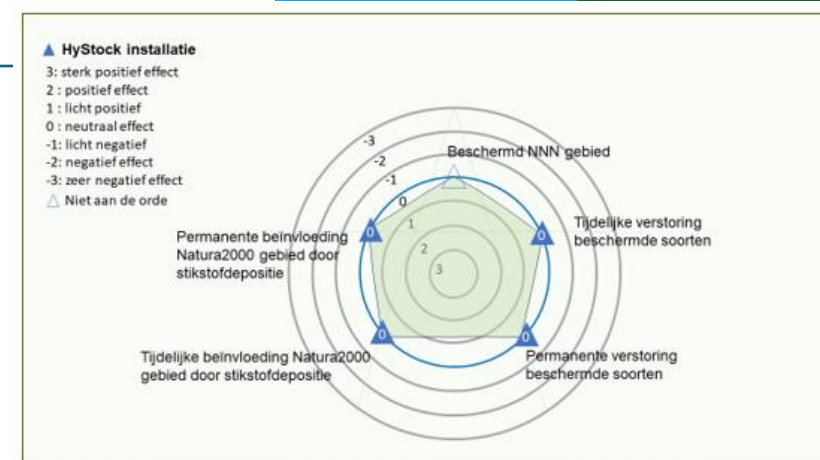
- Aanlegfase
  - Aan- en afvoer 100% over eigen toegangswegen.
  - Vermijdt fietsverkeer uit Pekela vanwege veiligheid.
  - Grotendeels ma-vr van 07.00 - 18.00 uur.
  - Beperken recreatief gebruik van deze weg.
  - Minimale overlast voor Ommelanderswijk.
  - (tijdelijke ontsluiting N366 niet toegestaan).
  - Voorkomen van verkeer door Ommelanderswijk.
- Operationele fase
  - Zeer laag aantal voertuigbewegingen (vergelijkbaar met aardgasbuffer).
  - Voorkomen van verkeer door Ommelanderswijk.

Figuur 3 Ontsluiting van het verkeer tijdens de operationele fase is via eigen weg (blauwe route)

Natuur & ecologie

- MER studie en veldwerk toont geen nadelige natuur effecten aan, op voorwaarde dat:
  - Maatregelen rondom werktijden worden gehandhaafd (bijv. licht en geluid t.a.v. vleermuizen)
  - In acht nemen seizoensbeperkingen (broedvogelseizoen)
  - Geschikte keuze van beplanting/heggen (t.b.v. patrijs, hazen etc)
- Nox (Stikstof)/ Natura2000 invloed:
  - Installatie wordt emissievrij en draagt sterk bij aan de energietransitie (niet meegenomen als effect in deze MER).
  - Aanlegfase in grote mate geëlektrificeerd, m.u.v. civiel werk en personeelsbewegingen.
  - Uitstoot tijdens de aanlegfase heeft verwaarloosbare invloed op de Natura2000 gebieden.

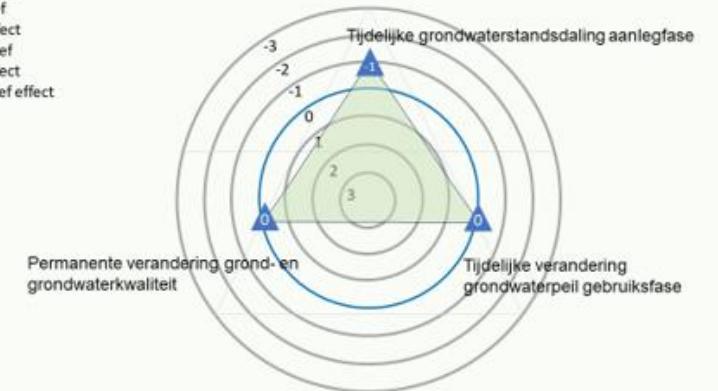
Figuur 7-21: Ligging Zuidwending (rood) ten opzichte van (groene) Natura 2000-gebieden.

Grondwater/hydrologie

- Lange termijn bodemdaling effecten op peilbeheer etc. beschreven in MER thema *bodembeveiliging*.
- In aanleg fase zijn er lokale en kortstondige bemalingen voor diepe funderingen en pijpleidingen.
- In operationele fase wordt vergroting verhard oppervlak geadresseerd door de aanleg van vijver/buffer om snellere uitstroming te compenseren.
- Grondwaterkwaliteit verandert niet.
- Geen invloed voorzien op mogelijk plannen voor drinkwater zoekgebied rondom Veendam: *Aanvullende Strategische Voorraden (ASV's) voor Drinkwater*

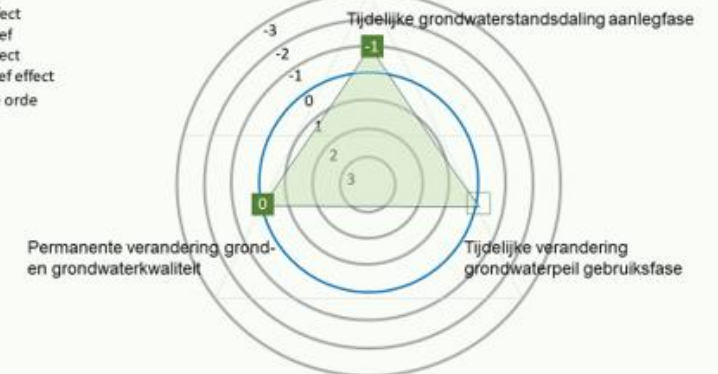
▲ HyStock installatie

- 3: sterk positief effect
- 2: positief effect
- 1: licht positief
- 0: neutraal effect
- 1: licht negatief
- 2: negatief effect
- 3: zeer negatief effect

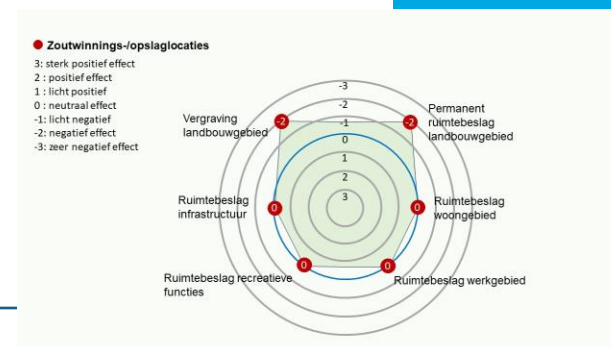
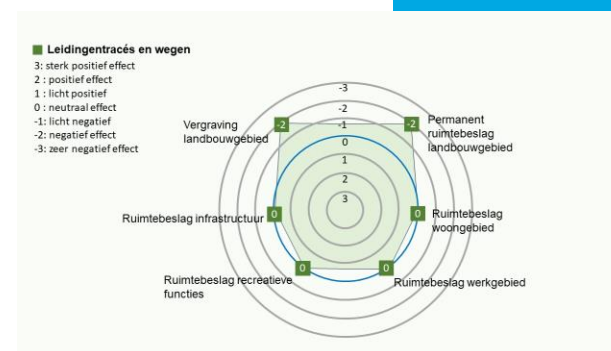
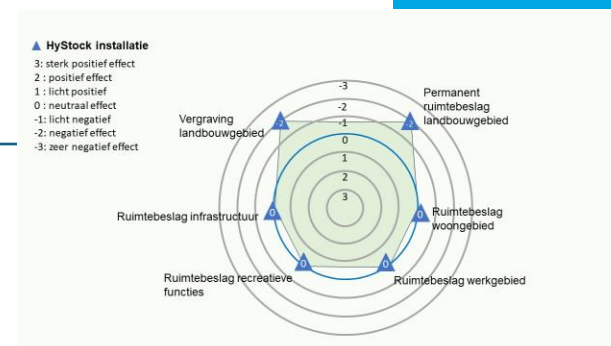
■ Leidingtracés en wegen

- 3: sterk positief effect
- 2: positief effect
- 1: licht positief
- 0: neutraal effect
- 1: licht negatief
- 2: negatief effect
- 3: zeer negatief effect
- Niet aan de orde

Ruimte en omgeving

- Ruimte is een schaars goed
- Wat wordt er getoetst in de MER?
  - Ruimtebeslag op landbouwgebieden;
  - Ruimtebeslag op woongebieden;
  - Ruimtebeslag op werkgebieden;
  - Ruimtebeslag op infrastructuur;
  - Ruimtebeslag op recreatie.
- Conclusies:
  - Ja, er is tijdelijk en permanent ruimtebeslag op landbouwgebied.
  - Nee, woon, werk/infra en recreatie worden niet beïnvloed.

Archeologie

- Uitgebreid archeologisch onderzoek uitgevoerd.
- Lokaal sporen aangetroffen van steentijd overblijfselen.
- Bij toekomstige aanleg in kansrijke gebieden worden archeologische protocollen opgevolgd.
- Hier en daar zijn gedempte wijken (sloten) aangetroffen die uit begin 20ste eeuw stammen. Deze worden opgeruimd in de aanlegfase.

Figuur 7-26: Resultaat archeologisch onderzoek.

Luchtkwaliteit

Huidige situatie

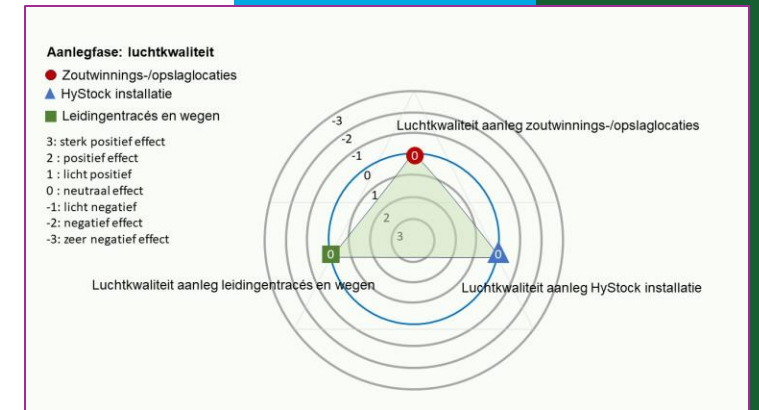
- Verkeer en landbouw: geen zeer zorgwekkende stoffen in de referentie situatie. Luchtvervuiling praktisch nul.

Aanleg fase

- Meer verkeer en machines, met beperkte toename van NO₂ (stikstof) en fijnstof. Zoveel mogelijk elektrificatie wordt toegepast in deze fase.
- Luchtkwaliteit onderzoek toont aan dat wettelijke normen niet worden overschreven en “niet in betekenende mate” (NIBM) bijdraagt aan luchtvervuiling.

Operationele fase

- Luchtkwaliteit vrijwel terug naar nul (is positief) – net als huidige situatie EnergyStock en Nobian.

Energieverbruik

- De HyStock waterstofinstallatie is ontworpen voor 100% elektrisch. Grote verbruikers zijn:
  - Compressoren – 17MW x 5 stuks
  - Pompen
  - Gebouwen
  - Waterstofdroging
- Alle apparatuur wordt ontworpen op basis van best beschikbare technieken en zo energie efficiënt mogelijk ingezet.
- Met de beperkte restwarmte worden gebouwen verwarmd, samen met warmtepompen.
- Restwarmte is te laagwaardig niet constant genoeg om als stabiele leverancier te functioneren t.b.v. warmtenet.

Klimaatverandering / CO₂

- CO₂ emissie tijdens de aanlegfase wordt tot een minimum beperkt, conform ook de NOx uitstoot (vracht en personenverkeer, graafmachines).
- Niet beschouwd in deze MER is de faciliterende rol die Hystock speelt in de waterstoftransitie. Zonder waterstofopslag kan de waterstofeconomie niet werken.
- Daadwerkelijke besparing van CO₂ uitstoot wordt toegerekend aan:
  - De producent van waterstof (groen in plaats van grijs).
  - De consument van waterstof (groene waterstof i.p.v. andere energiebron).
- Voor Hystock is klimaatverandering niet onderscheidend voor het maken van keuzes in het project.

Hulp en afvalstoffen

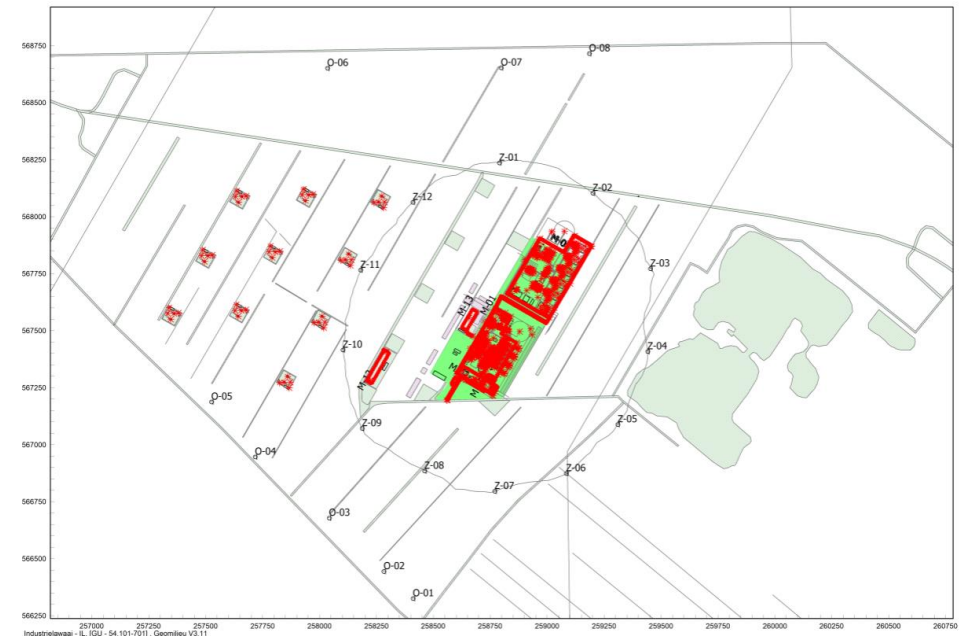
- HyStock levert in beperkte mate afvalstoffen op en zal die professioneel (laten) afvoeren en verwerken:
  - Bouwafval: pallets, poetsdoeken, verpakkingen, etc.
  - Proceswater dat meekomt uit de cavernes wordt opgevangen in de drooginstallatie. Indien mogelijk 100% schoon naar oppervlaktewater. Zo niet, dan naar professioneel verwerkingsbedrijf.
  - Glycol (antivries) wordt met grote intervallen vervangen.
  - Kleine hoeveelheden smeerolie van compressoren wordt afgevangen uit de waterstof en gaat naar professioneel verwerkingsbedrijf.
  - Boren van putten levert boorgruis en vloeistof op. Dit is een standaard procedure om af te voeren naar professioneel verwerkingsbedrijf.

Licht

- In zeer hoge mate zijn effecten vergelijkbaar met de EnergyStock aardgasopslag en cavernes:
  - In de huidige operationele fase is de EnergyStock installatie maar beperkt bemand en buiten werkuren niet verlicht.
  - Uitzonderingen: incidentele/urgente onderhoud situaties op locatie of cavernepads.
- In aanlegfase:
  - Werkzaamheden grotendeels ma-vr 07:00-18:00 uur.
  - Uitzonderingen zijn:
    - Boren van de caverneputten is 24/7 (presentatie van 27 feb).
    - Zaken die veiliger kunnen als er niemand is op de bouwplaats (inspecties, testen, buitengewoon transport)
    - Beveiliging tegen diefstal met BouWatch camera's.

Geluid (1)

- Al vergunde geluidsruijnte is goed gedefinieerd door middel van maximale geluidsniveaus op de rand van het industriegebied en bij 8 representatieve ontvangstlocaties. In 2011 was al rekening gehouden met een toekomstige gastransport installatie aan de noordzijde.
- Geluid is cumulatief, dus wordt gemodelleerd inclusief andere (mogelijke) bronnen.
- HyStock blijft binnen de 50dB(A) limieten bij de ontvangstlocaties (representatieve woningen).
- De toekomstige omgevingsvergunning zal eventuele aanpassingen beoordelen en vastleggen.

Figuur 2: Ligging vergunningspunten = ontvangerpunten O-01 t/m O-08 en ligging zonepunt Z-01 t/m Z-12 op buitenste zonegrens. Groen = gezoneerde industrieterrein

Geluid (2)

- Hystock project berekent de te verwachten geluidsproductie bij de bron (rood) en bij de ontvangers.
- Voorlopige resultaten laten een kleine toename van geluid zien met name aan de Zuidwending zijde.
- Voor locaties 1-6 en 8 blijft de geluidsbelasting in de klasse 40-45 dB(A).
- Voor locatie 7 neemt de belasting toe met 3-4 dB(A) tot 46 dB(A).
- Geluid van de N366 maskeert dit geluid van de Hystock installatie, waardoor het minder waarneembaar is dan zonder de N366.

Geluid (3)

- Geluid volume is logaritmisch

Locatie	Referentiesituatie dB(A)	HyStock installatie dB(A)	Basisalternatief dB(A)
1, Ommelanderswijk	43	35	44
2, Ommelanderswijk	42	36	43
3, Ommelanderswijk	44	37	45
4, Ommelanderswijk	43	37	44
5, Ommelanderswijk	42	36	43
6, Zuidwending	40	39	43
7, Zuidwending	42	43	46
8, Zuidwending	42	42	45

PAUZE

Omgevingsmanager

EnergyStock en HyStock

Lisa Katuin

l.katuin@gasunie.nl

06 13 35 97 11

Omgevingsmanager

Nobian

Ellen De Waard

Ellen.dewaard@nobian.com

06 41 14 41 92

Milieueffectrapport (MER) HyStock-project

energystock
fast cycle gas storage

NOBIAN

Wie zijn wij?

- Nobian wint sinds de jaren '60 zout in Zuidwending
- Nobian wil nieuwe zoutwinlocaties maken in het gebied Zuidwending-Oost

Rol Nobian binnen HyStock-project

- Nobian zal de cavernes voor energieopslag ontwikkelen
  - Na de zoutwinning: overdracht cavernes aan EnergyStock
-

Waar gaat het vanavond over?

Doel van de avond

Uitleg geven over het voorlopige milieueffectrapport (MER) voordat deze wordt gepubliceerd.

In de MER-procedure zijn 12 effecten op milieu en omgeving onderzocht:

Bodembeweging	Klimaatverandering	Cultuurhistorie en archeologie
Bodem- en waterhuishouding	Ruimte en omgeving	Natuur en ecologie
Hulp- en afvalstoffen, afvalwater	Gezondheid	Hinder
Energieverbruik	Luchtkwaliteit	Veiligheid

Tijdens deze deelsessie ligt de focus op:

bodembeweging (bodemdaling en -trillingen).

Waarmee rekening gehouden bij het effect bodembeweging?

Informatieavond gaat over Project HyStock, maar:

voor het effect bodembeweging is naast HyStock ook gekeken naar alle **historische, bestaande** en (mogelijk) **toekomstige** ondergrondse projecten in het gebied.

Projecten in Zuidwending

Trillingen & Bodemdeling

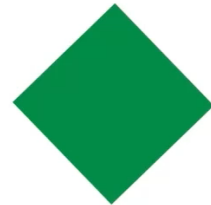
Trillingen

- Sinds 2019: **micro-seismisch meetnetwerk**
- Dit meetnetwerk bestaat uit zeer **gevoelige microfoons** die de kleinste trillingen kunnen meten
- Belangrijkste doel meetnetwerk: **integriteit cavernes** in de gaten houden
- Micro-trillingen zijn niet voelbaar en **leiden niet tot schade**
- Alle gemeten trillingen worden **elk kwartaal** gepubliceerd op de **websites** Energystock en Nobian
- **Uitbreiden meetnetwerk** voor HyStock-project

Wat is bodemdaling?

Samenvatting

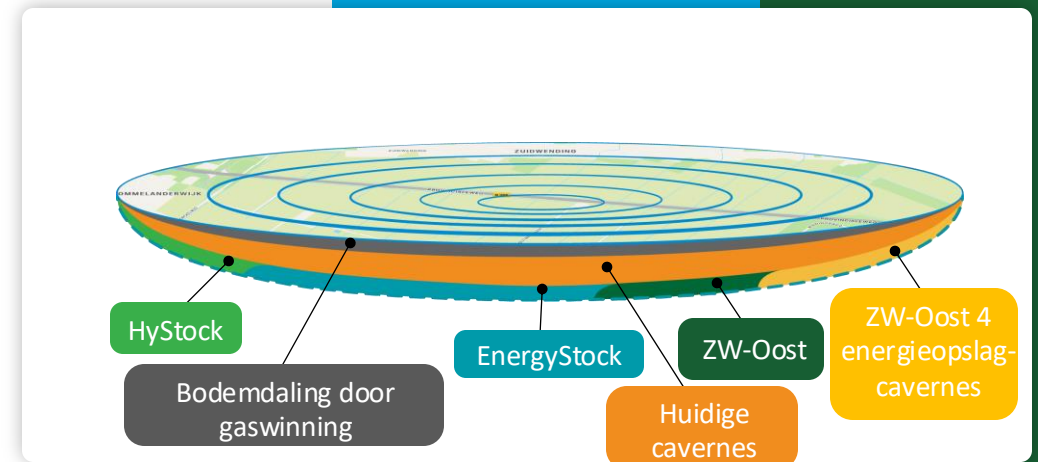

- Alle **effecten van bodemdaling** in kaart gebracht
  - Onderzoeken erkende specialisten: **geen schade** aan huizen of gebouwen
  - **Beperkte gevolgen** voor riolering, drooglegging en waterstanden. Met maatregelen is dit goed te beheren.
-

Bodemdaling

Wat is in het onderzoek meegenomen?

- Effecten bodemdaling op leefomgeving over meer dan **twee eeuwen(!)** in kaart gebracht
- **Inzoomen** op bodemdaling in 2050. **Wat betekent dit voor U?**
- Rekening gehouden met **gestapelde mijnbouw** (oud, bestaand, nieuw) en hard afsluiten cavernes
- Voorzorg scenario uitgewerkt
- Gekeken naar de **effecten** van bodemdaling op scheefstand, riolering en waterhuishouding

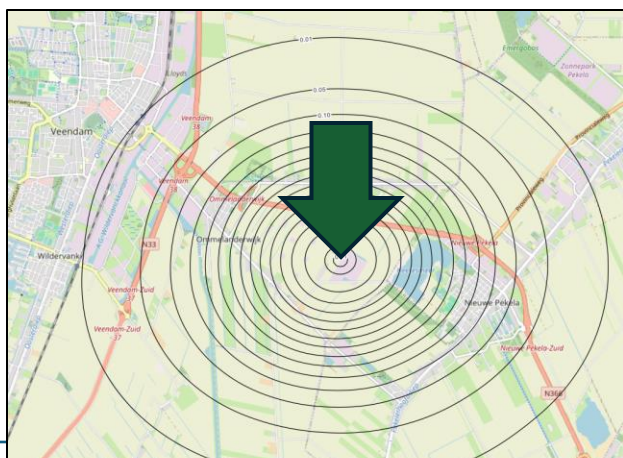
Bodemdaling in de diepe ondergrond

Wat is de daling in het centrum van de bodemdalingskom?

Bij doorgang bestaande en nieuwe projecten

Afsluiten
cavernes

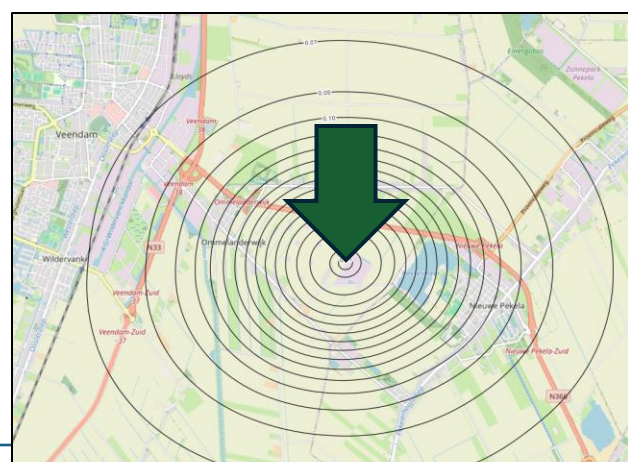
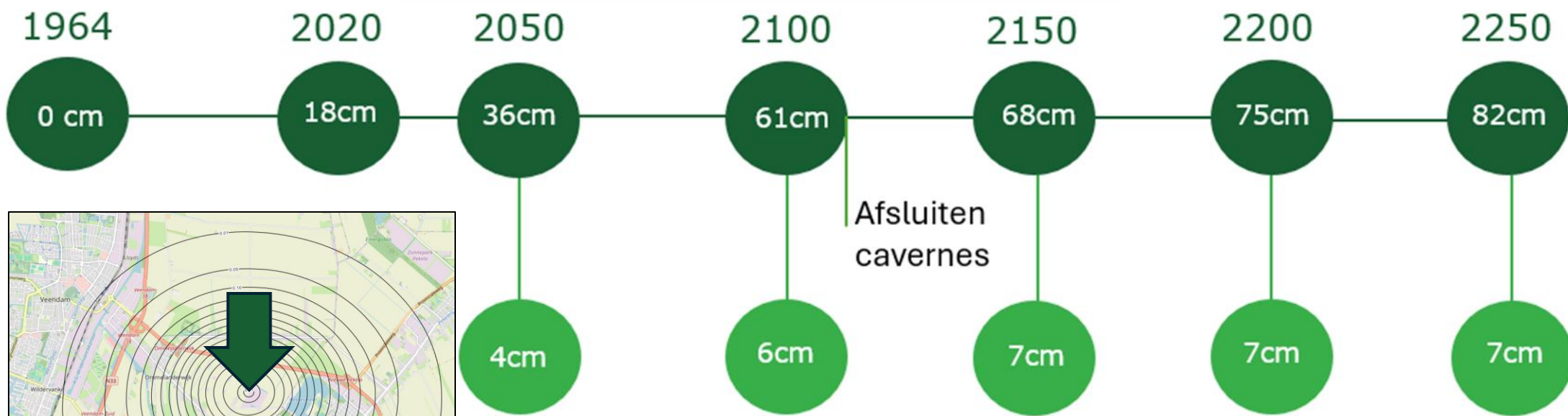

Centrum bodemdalingskom

Bodemdaling in de diepe ondergrond

Wat is de daling in het centrum van de bodemdalingskom?

Bij doorgang bestaande en nieuwe projecten

Centrum bodemdalingskom

Bijdrage HyStock-project

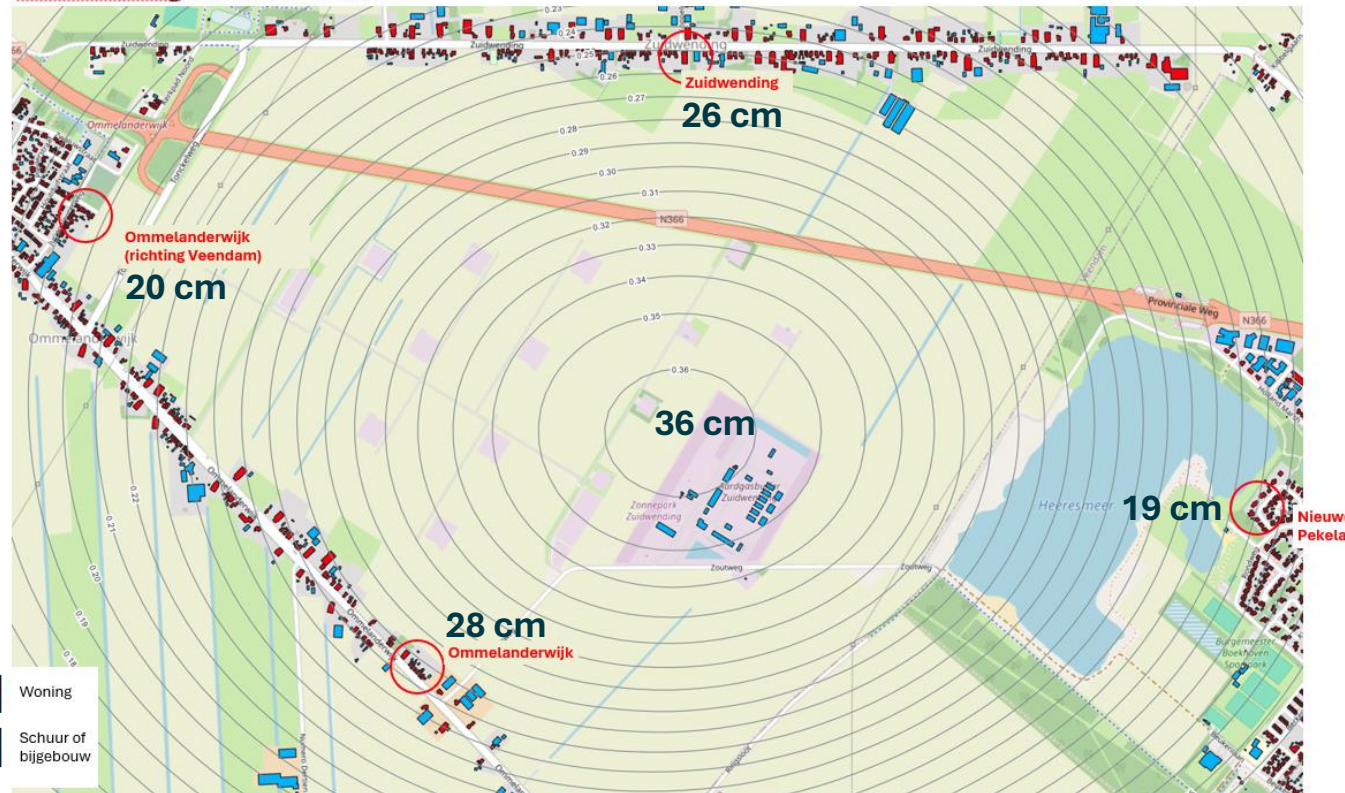
Omvang bodemdaling

Wat betekent dit voor u?

2050

Verwachte bodemdaling bij dichtsbijzijnde bebouwing in alle 4 windrichtingen

Bodemdaling in 2050: berekend

Interactieve bodemdalingskaart op Nobian-website in de maak

Wat is het effect op scheefstand?

Wat betekent dit voor u?

- Bodemdalingskom leidt tot beperkte scheefstand.
- Dichtstbijzijnde bebouwing in bodemdalingskom ter hoogte Ommerlanderwijk.
- Scheefstand bij dichtstbijzijnde woning van 10 meter lang is 1,4 mm in 2050, dit is net zo dik als een 2-eurocent munt.
- **Conclusie:** Onderzoeken erkende specialisten concluderen dat de scheefstand geen schade veroorzaakt aan huizen of gebouwen.

2050

Wat is het effect op de rioleringen?

Wat betekent dit voor u?

- **Conclusie:** Minimale gevolgen voor rioleringen. Alleen gevolgen voor een **klein aantal rioleringen**, pas na het voorgenomen vervangingstermijn van de riolering.
- Vanaf 2050 bij doorgang van alle projecten.
- Deze gevolgen zijn goed te beheren door:
  - Schoonmaakacties in rioleringen van vuilophoping zodat deze blijven doorstromen;
  - Bij standaard onderhoud van rioleringsstelsel rekening te houden met toekomstige bodemdaling.
- Concept-overeenkomsten staan met de gemeentes Pekela en Veendam. Nobian betaalt kosten voor beheersmaatregelen.

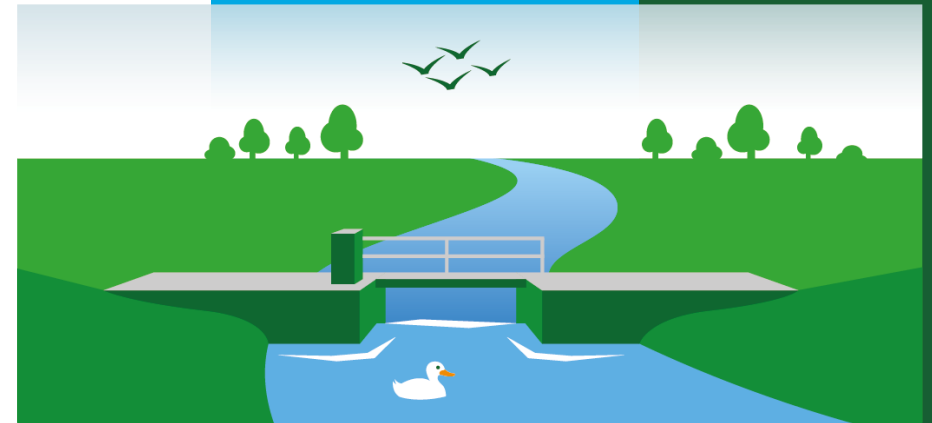
2050

Wat is het effect op het waterbeheer?

Wat betekent dit voor u?

- **Conclusie:** Er zijn **bepaalde gevolgen** voor drooglegging en waterstanden. Met maatregelen is dit goed te beheren:
  - Stuw en/of gemaal
- Geen gevolgen voor natuurgebieden.
- Verandering grondwaterpeil binnen de norm (10cm).
- Concept-overeenkomst met waterschap staat. Nobian betaalt kosten voor toekomstige beheersmaatregelen.

2050

Bodemdaling

Waarom een voorzorg scenario?

- **Wat is het voorzorg scenario?**

Bewust gekeken naar een overdreven situatie in het veld die meer bodemdaling kan veroorzaken, ook al kan dit scenario zich niet voordoen.

- **Waarom in kaart gebracht?**

Zekerheid hebben over dat de bodemdaling **altijd** beheersbaar blijft en geen schade kan veroorzaken aan gebouwen en infrastructuur.

- **Wat is overdreven?**

Een veel snellere zoutkruip.

- **Waarom zal dit scenario zich niet voordoen?**

Deze kruipsnelheid is nooit in de praktijk gemeten bij bestaande winning.

- **Wat is het voorzorg scenario in 2250 (>2 eeuwen)?**

Dat is berekend 1,80 m in het diepste punt van de kom en bij doorgang van alle bestaande en nieuwe projecten.

Hoe controleren we de bodemdaling?

Onderzoek en ontwerp

- In het ontwerp voor nieuwe cavernes houden we rekening met:
  - Diepte cavernes;
  - Afstand tussen cavernes;
  - Afstand tot bestaande cavernes.

Nulmeting bodemdaling voor start zoutwinning

Tijdens en na zoutwinning (en energieopslag)

- Jaarlijkse satellietmetingen
- 5-jaarlijkse waterpasmetingen
- Toezicht door SodM

Indien nodig bijsturen

Lusten & lasten

- Belangrijk onderwerp
  - Onderdeel van gesprekken met ministerie, provincies, gemeentes
  - Garantiestellingen, nulmetingen, onafhankelijke beoordeling, 1 loket, lokale bijdrage
  - Verdere gesprekken en uitwerking nodig om beste opzet voor gebied Zuidwending te bepalen
  - Heldere afspraken vastleggen voor start winning
-

Tot slot

Wij begrijpen: U heeft vanavond veel informatie gekregen.

- Onbeantwoorde vragen? Kom straks nog even bij ons langs.
- Trillingen & Bodemdaling blijven we behandelen tijdens toekomstige info-sessies.
- Heeft u behoefte aan een keukentafelgesprek? Laat het ons weten!
- Zienswijzen op en VKA de MER indienen tussen 28 maart en 8 mei
- Ministerie van KGG organiseert op 17 april een inloopavond
- Dank voor jullie aandacht!